

Les Codines

Montesquiu

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: A la zona de ponent del terme municipal, prop del límit amb Sora.
Emplaçament S'hi accedeix des de la C-17 direcció Ripoll, seguir per la sortida 85 de Sora/Montesquiu, seguint per la BV-4655 direcció Sora aproximadament passat un quilòmetre trobem el trencall.

Coordenades:

Latitud: 42.120054478481
Longitud: 2.195373063628
UTM Est (X): 433488
UTM Nord (Y): 4663419

Classificació

Número de fitxa 08131 - 11
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Observacions protecció: El Pla especial del Parc del Castell de Montesquiu va ser aprovat en data 30 de juliol de 1986 i publicada la seva aprovació en el DOGC núm. 755 de 20 d'octubre de 1986 i modificat en data en data 2 d'abril de 1998 i publicada la seva aprovació en el DOGC núm. 2.672 de 2 de juliol de 1998.
Data aprovació: dc., 30/07/1986 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial - cultural - productiu
Titularitat Pública
Titular: Diputació de Barcelona. Rambla de Catalunya, 126. 08008 Barcelona.
Fitxes associades:

Castell de Montesquiu

Parc del Castell de Montesquiu

Pont de les Codines

Autoria de la fitxa

Sara Simon Vilardaga

Data de registre de la fitxa:

dg., 08/01/2023 - 23:25

Descripció

Antiga casa de pagès avui totalment reformada per a ús d'Escola de Natura i casa de colònies. El conjunt compta amb diverses edificacions; d'una banda, els volums que conformen la part de la casa amb alguns annexes adossats, situats a la part est, i d'altra banda, les edificacions de l'antiga pallissa, coberts i corts, a la part nord i oest del conjunt.

Pel que fa al conjunt de les edificacions que conformen la part de la casa, aquestes estan bastides en una zona rocosa en desnivell. Destaquen dos volums principals amb annexes menors a l'extrem més oest, i un tancat a manera de clos al davant de la façana principal, orientada a tramuntana. Tot plegat defineix un conjunt de planta allargada amb teulades a diferents alçades; les cobertes dels dos volums principals són a dues vessants de teula àrab, amb orientació dels careners d'est a oest, seguint la orientació general del conjunt de la casa amb els seus volums adossats. El volum de més a llevant és el de major alçada i compta amb tres nivells de plantes, planta baixa, planta primera i planta sota coberta; el volum central, únicament té dos nivells.

Pel que fa als murs són de paredat comú amb carreus de pedra més o menys escairats a les cantoneres. La majoria d'obertures són senzilles, de tall rectangular i sense gaires elements arquitectònics visibles, algunes són de factura i materials contemporanis resultat de les darreres reformes de la casa. Tot i això, a la façana principal, orientada al nord, trobem la porta d'accés amb llinda de biga de fusta sobre muntants de pedra. Compta amb algunes finestres amb llinda plana de fusta i d'altres amb llinda de maó massís posat de pla, i algunes mostren muntants de maó massís o rajola. A l'interior es poden observar alguns elements de càrrega, murs de pedra i també pilars de carreus de pedra.

Pel que fa a les construccions situades a la part més nord i oest del conjunt, en destaca l'edifici de l'antiga pallissa. Aquest és de planta rectangular i consta de dos nivells, està bastit amb murs de paredat comú i carreus més o menys escairats a les cantoneres, té teulada a dos vessants de teula àrab. La façana principal és orientada al sud, compta amb una gran obertura en arc de mig punt situada ocupant tota la part central del frontis. Davant hi ha el pla de l'antiga era. Al costat de ponent, hi ha una altra construcció d'un sol nivell i planta allargada, corresponent a antigues corts o espais de magatzem.

Observacions:

Actualment l'equipament està gestionat per la Fundació Catalana de l'Esplai (Fundesplai) a través de l'Associació Catalana de Cases de Colònies. La casa es troba envoltada per zona de pastures, camps de conreu i bosc. En terrenys de la casa hi ha una zona destinada a acampada, condicionada amb les instal·lacions i serveis necessaris.

Història

Es tracta d'una antiga masia, situada avui dia dins el Parc Natural del Castell de Montesquiu. La masia està situada a l'extrem del municipi de Montesquiu a prop del límit amb Sora, del municipi veí de les Lloses a la

comarca del Ripollès.

Arquitectònicament no es distingeixen elements que permetin apuntar cronologies molt precises, tot i això, sembla tractar-se d'una construcció d'època moderna, probablement del segle XVII o XVIII amb modificacions i ampliacions posteriors, del segle XIX i XX. De tota manera, sembla que l'origen de la casa pot ser més antic, remuntant-se a l'època medieval, ja que consta a referències medievals.

En la documentació recollida pels estudis realitzats des del Parc del Castell de Montesquiú, s'han pogut recollir diferents referències del mas Les Codines des del segle XVI en endavant.

Al 1591 el mas Codines amb els seus agregats constà que passa a Lluís Descatllar per venda d'Isabel Codina, vídua de Pedro Francás; segons un referència recollida en un document del segle XIX (BC, Fons Queralt, Ref. Queralt/XIX Llibre 8/14. LLORET; MARAGALL, 2019).

Del segle XVIII consta referenciada l'heretat de Les Codines dins les propietats de Lluís Descatllar, en el període en que tenia la propietat del Castell de Montesquiú. En aquest moment la casa està sota la seva jurisdicció i es detalla de la següent manera: "Mas Codinas de Sant Quirze. Arrendament a favor de Eudalt Pour y de Pere Pour pare y fill de Sant Quirze per preu 340 lliures de Barcelona a raho de 85 lliures cada any. Item lo mateix pacte que als demes per tenir arrendat a Bonaventura Carbonell (...) Item que si durant lo present arrendament vindrà dit Exm señor a residir en est castell de Montesquiú dexan dits arrendataris donarli en quiscun any lo mitat de la fruita que se cullira en dita heretat y si residirà en Barcelona dexan aportarli en sa casa dos carregas de fruita sense pagarseli cosa alguna per raho de dit transport. (...) Item que dits arrendataris sempre que se los ordenara y sera menester sien obligats junt ab los demes masovers de Sa Exa en haver de anar ajudar ab sos bous o altrament oer a portar tota la fusta que se haura de menester per los adops y reparas de las rescloses dels molins de Montesquiú y foradadas y aportarlas fins a peu de obra sens que per dit transport se los dexa donar paga alguna" (ACA, BesoraXVIII/4: Diversos, Queralt, Lligalls 4. LLORET; MARAGALL, 2019).

Una altre document de l'any 1832, en el que es parla de l'estat general de les finques del Marquesat de Besora, hi consta a Sant Quirze "Juan Borell colono. Heretat de Codinas" (ACA, Besora1832/2. Fons: Diversos, Queralt, Lligalls 2, Llibre Besora 2. LLORET; MARAGALL, 2019).

També en una referència del segle XIX corresponent a un "Esborrany de la venda del Marquesat de Besora a Jaume Safont. S. XIX" hi consta referenciat el "Mas Codinas" dins les propietats (BC, Fons Queralt, Ref. Queralt/XIX Llibre 8/14. LLORET; MARAGALL, 2019)).

En la documentació més contemporània, quan el Castell estava a mans dels Juncadella, consten diverses referències relatives a la comptabilitat relacionada amb el mas Les Codines, època en que la masia devia funcionar com a masoveria. Entre les notes recollides hi consta la compra de dues eugues a l'any 1949 o els litres de llet venuts durant diverses anualitats dels anys 50 del segle XX.

El 1985 es va restaurar i reformar la masia per reconvertir els edificis en casa de colònies, obra que va anar a càrrec de Jordi Ambrós.

Bibliografia

-LLORET BLACKBURN, Marta; MARAGALL MORENO, Marta (2019): Resultats de la recerca arxivística en el marc del Pla Director del Castell de Montesquiú. Montesquiú (Osona). Desembre de 2019. Inèdit.

Enllaços d'interès:

<https://parcs.diba.cat/web/montesquiudetall/-/contingut/197207/escola-de-natur...>

